

AGOST A PALESTINA

Il·lustració de Marah Khaled al-Za'anin

1 D'AGOST DE 2026 · PLATJA DE SANT SEBASTIÀ

Quan t'acostes a aquesta parada, pot semblar una cosa senzilla: una taula, l'olor del menjar, mans que preparen, i gent que s'hi apropa per curiositat, per gana o per ganes de tastar. Però el que passa aquí no s'acaba només a la boca. El que passa aquí comença als sentits, després s'eixampla en la memòria, i acaba —si és que acaba— en una pregunta que t'acompanya després d'allunyar-te.

Aquest fulletó il·lustrat no és tant una "explicació" de l'experiència com un acompanyament. Una petita peça que se't dona per dir-te: atenció, no només estàs tastant una recepta; estàs tocant un relat. Perquè el menjar, quan es posa en un context humà, esdevé llenguatge. I quan el llenguatge és assetjat, deformat o reduït a titulars, el menjar torna a complir una funció antiquíssima: fer-nos conèixer els uns als altres i obrir una porta a una vida que no veiem de prop.

Al centre d'aquest relat hi ha la síndria.

Un fruit que la gent reconeix a l'estiu: un color que riu, frescor en un dia calorós, i talls que es reparteixen com si fos un ritual familiar. Però a Palestina, la síndria no es va quedar en un simple fruit. Amb el temps, i enmig de restriccions sobre símbols, imatges i colors, es va convertir en un senyal condensat: pell verda, polpa vermella, llavors negres, i entre elles blanc — colors que es veuen en un instant sense haver de dir-se gaire amb paraules.

Així, d'allò quotidià va passar a ser un símbol compartit; i d'un plaer passatger, a un significat al qual es recorre cada cop que la gent necessita dir: "Som aquí".

Però la resistència no és només un eslògan. La resistència —en molts dels seus detalls— és la capacitat de continuar: que la casa continuï sent casa en la memòria encara que canviï l'adreça; que el relat continuï sent relat encara que les versions al seu voltant es transformin; que el pa continuï sent pa i no només matèria; i que el fruit continuï sent fruit, i tanmateix porti un pes més gran que el seu propi pes.

Per això, aquest text no tracta la síndria com un ornament simbòlic, sinó com una finestra: una finestra a una realitat contemporània en què el poble palestí viu les contradiccions de la vida sota pressió: entre el quotidià i l'urgent, entre el normal i l'amenaçat, entre el desig d'alegria i la necessitat de resistir.

Aquest fulletó és un pont entre allò que vius aquí i allò que normalment t'arriba només fragmentat: una notícia ràpida, una imatge retallada, una xifra sense rostre. Aquí intentem retornar al rostre el seu temps, a la veu el seu espai, i a l'experiència el seu dret a ser més que un titular. I si el projecte es basa en una experiència gastronòmica, el seu objectiu no és convertir Palestina en un "gust", sinó recordar que darrere de cada gust hi ha una vida: una terra que es conrea, una aigua que s'estalvia, mans que treballen, llars que conserven els seus costums, i una cuina que guarda els noms de les coses perquè no es perdin.

Potser et preguntes: quina relació hi ha entre tastar i la política?

La relació no és carregar el moment amb un discurs directe, sinó entendre que la política sovint passa per detalls que semblen no polítics: des de la capacitat d'accedir a la terra, fins a la llibertat de moviment, passant per allò que es permet veure i allò que s'exigeix que desaparegui. I quan els detalls es polititzen d'aquesta manera, aferrar-s'hi esdevé un acte amb sentit.

Fins i tot triar un símbol "simple" com la síndria pot ser una manera de dir: encara tenim imaginació, i encara inventem maneres de protegir el significat de la confiscació. En aquesta parada, ets part d'un moment breu: t'atures, tastes, mires les il·lustracions, llegeixes unes quantes línies. Però és un moment que pot eixamplar-se: convertir-se en un coneixement més profund, en una empatia més sincera, o en una pregunta que rebutja la reducció. Perquè de vegades el que necessitem no és més informació, sinó una manera diferent d'escoltar.

I el menjar —per estrany que sembli— pot ser una d'aquestes maneres d'escoltar: ens fa anar més a poc a poc. Ens fa prendre'ns el temps. Ens dona l'oportunitat de pensar en el camí que han recorregut les coses fins arribar a nosaltres: de la terra al mercat, de la cuina a la mà, del record al gust.

Pren-te el teu temps.

Mira entre les línies com mires entre les llavors.

I recorda: no tot el que es diu es diu en veu alta; a vegades n'hi ha prou de posar davant teu una cosa familiar i deixar-te l'oportunitat de veure-la per primera vegada.

Mohamad Bitari